

WATERERFGOED IN ANTWERPEN: AMBITIES, DROMEN, VISIES EN PLANNEN

Studiedag georganiseerd door
het Steunpunt Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed (SIWE)
en
Watererfgoed Vlaanderen

met de steun van
de Hogere Zeevaartschool Antwerpen en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen

Hogere Zeevaartschool Antwerpen, maandag 25 mei 2009

Antwerpen beschikt over een scheepvaart-, haven- en watererfgoed van mondiale betekenis. Van alle hedendaagse wereldhavens is er vandaag geen enkele met zo een rijke cultuurhistorische traditie. Bij de valorisatie van het watererfgoed heeft Antwerpen echter een achterstand opgelopen tegenover steden als Hamburg, Liverpool en Rotterdam. Ook in Vlaanderen vertonen andere scheepvaart- en havencentra een sterkere dynamiek. Anderzijds lopen in Antwerpen een aantal fascinerende topprojecten, waaronder het MAS, Red Star Line, de Museumhaven en de heraanleg van de Scheldekaaien. De voormiddagsessie brengt het Antwerpse watererfgoedlandschap in kaart. Tijdens de namiddag debatteren beleidsmakers, projectleiders en deskundigen. Het doel van het evenement is te komen tot een duidelijke, omvattende en breed gedragen visie en een versterking van lopende en nieuwe projecten. Aan het einde van de dag ondertekenen de betrokken verenigingen het Antwerps Watererfgoedmanifest 2009 en overhandigen zij dit plechtig aan de politieke verantwoordelijken. Voor het Antwerpse watererfgoed een nieuwe start, en voor watererfgoedliefhebbers een dag om niet te missen.

PROGRAMMA

8u30 Ontvangst, inschrijving en koffie

9u00 **Verwelkoming**

Kapt. Patrick Blondé, Directeur Hogere Zeevaartschool

9u05 **Ter inleiding: de visie van de burgemeester**

Patrick Janssens, Burgemeester Stad Antwerpen

Voormiddag

ANTWERPS WATERERFGOED: STAND VAN ZAKEN

voorgezeten door Patrick Viaene
Voorzitter Steunpunt voor Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed

9u15 **Watererfgoed in Antwerpen: sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen**

Prof. Dr. Eric Van Hooydonk, Voorzitter Watererfgoed Vlaanderen

- 9u50 **Watererfgoed in het Museum aan de Stroom: een tip van de sluier**
Jef Vrelust, Projectcoördinator Museum aan de Stroom
- 10u00 **Red Star Line: dicht bij de bestemmingshaven**
Luc Verheyen, Coördinator Red Star Line Museum
- 10u10 **Het Rijn- en Binnenvaartmuseum: positie tegenover het MAS en het Scheepvaartmuseum Baasrode**
Dr. Roland Van Cleempoel, Voorzitter Rijn- en Binnenvaartmuseum
- 10u25 **Het Eugeen Van Mieghemuseum: realisaties en ambities**
Gerald Verbeeck, Voorzitter Museum Eugeen Van Mieghem
- 10u40 Koffie
- 11u10 **Watererfgoedevenementen in Antwerpen en collectief watererfgoedbewustzijn**
Pit De Jonge, Organisator WaterKant en bestuurder Watererfgoed Vlaanderen
- 11u35 **Belang en valorisatie van het Antwerps waterbouwkundig erfgoed**
Prof.dr.ir.arch. Piet Lombaerde, Hoogleraar Universiteit Antwerpen en Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen (Departement Ontwerpwetenschappen)
- 11u50 **Cultuurhistorische aspecten van de heraanleg van de Scheldekaaien**
Philippe Teughels, programmaleider Scheldekaaien autonoom gemeentebedrijf Stadsplanning Antwerpen

12u05 Lunch

Namiddag
AMBITIES, DROMEN, VISIES EN PLANNEN

voorgezeten door Prof. Dr. Eric Van Hooydonk
Voorzitter Watererfgoed Vlaanderen

- 13u10 **Mogelijkheden tot museale exploitatie van de Doelse kogge**
Ghislain Belmans, concept designer Sien
- 13u25 **De oude en de nieuwe Belgica, topstukken van het Antwerpse (?) watererfgoed**
Willy Versluys, Voorzitter Belgica Genootschap
Rudi De Meyer, Voorzitter The New Belgica
- 13u40 **Voorstellen voor een Antwerps maritiem documentatiecentrum**
Julien Van Borm, Ere-hoofdbibliothecaris Universiteit Antwerpen
- 13u55 **Havenerfgoed: de rol van privéverzamelingen**
Fernand Huts, Voorzitter Katoennatie
Johan Eeckelaert, conservator erfgoedcollectie Katoennatie
- 14u10 **Waterfgoeddromen van Antwerpens maritieme mecenasen: naar een nieuw Nationaal Scheepvaartmuseum ?**
Guy Huyghe, Voorzitter Vrienden van het Nationaal Scheepvaartmuseum

14u25 Watererfgoeddromen van het Antwerpse havenbestuur: watererfgoed en het maatschappelijk draagvlak voor de haven

Kristof Waterschoot, adviseur van de Voorzitter van het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen

14u40 Watererfgoeddromen van het Antwerpse stadsbestuur: de maritieme identiteit van Antwerpen en stadsontwikkeling

Ludo Van Campenhout, Schepen voor Stadsontwikkeling, Sport en Diamant

14u55 Koffie

15u25 Debat en vragenronde: De rol van Antwerpen als watererfgoedcentrum

Walter Gysels, vertegenwoordiger Voorzitter Koninklijk Belgisch Zeemanscollege
Bruno De Corte, Projektleider Steunpunt Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed

Dr. Bea Hanssen, woordvoester Beschermcomité Cultureel Erfgoed van Antwerpen
ing. Albert Himler, Antwerps havenerfgoeddeskundige

Dirk Ramakers, Voorzitter Vereniging Vlaamse Vereniging tot Behoud van
Historische Vaartuigen en Ondervoorzitter Watererfgoed Vlaanderen

Bart Slabbinck, projectcoördinator Oostendse Oosteroever

Paul Van Schoors, MAS-vrijwilliger voor de havenkranen

Jean-Jacques Westerlund, Bestuurslid Vrienden van het Nationaal Scheepvaart-
museum en havenbedrijfsleider

16u25 Ondertekening van het Antwerps Watererfgoedmanifest 2009 en overhandiging aan het Antwerpse stads- en havenbestuur

16u30 Antwerps watererfgoed in Vlaams perspectief

Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke
Ordering (*uitgenodigd*)

16u45 Antwerps watererfgoed verrijkt met gerst, hop en gist

Bollekens aangeboden door het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen

Hoe deelnemen ?

Het ingevulde en ondertekende inschrijvingsformulier moet worden ontvangen op **19 mei 2009** ten laatste. **De inschrijving is alleen geldig na ontvangst van het inschrijvingsgeld dat 25 EUR bedraagt.** Het inschrijvingsgeld dekt de deelname aan de studiedag, de lunch, de koffiepauzes, de receptie en de congresdocumentatie. Leden van Watererfgoed Vlaanderen (particulieren en één afgevaardigde per vereniging) genieten een gereduceerde prijs van 15 EUR. Journalisten kunnen met opgave van de betrokken publicatie gratis deelnemen.

Het inschrijvingsgeld moet netto worden ontvangen en alle bankkosten zijn, ook bij betaling uit het buitenland, voor rekening van de inschrijver. Annulering van inschrijvingen kan tot 19 mei 2009. Er is steeds een annulatievergoeding van € 10 verschuldigd. Na 19 mei 2009 worden geen annulaties aanvaard en blijft het integrale inschrijvingsgeld verschuldigd.

Plaats

De studiedag gaat door in de als monument beschermde Hogere Zeevaartschool (HZS), Noordkasteel Oost 6, 2030 Antwerpen, www.hzs.be. De Hogere Zeevaartschool ligt ten noorden van Antwerpen tussen de Schelde en de haven, aan het begin van de Scheldelaan in de omgeving van Haven 50 (Amerikadok). Openbaar vervoer: bussen 35 en 37 vanop de Rooseveltplaats. Wegbeschrijving en uurtabel op http://www.hzs.be/html_NL/index.html. **KOM ZEKER OP TIJD !**

Inschrijvingsformulier

Ondergetekende neemt deel aan de studiedag op 25 mei 2009 en betaalt het inschrijvingsgeld door overschrijving op de bankrekening van Watererfgoed Vlaanderen vzw – rekeningnummer KBC 733-0554276-48 - IBAN BE11 733 0554276 48 - BIC KREDBEBB - KBC Bank Morsel Oude God, Gemeenteplein 4, BE-2640 Morsel - **met als referentie 'Studiedag 25 5 09' en de naam van de deelnemer(s) waarvoor wordt(worden) betaald.**

Voornaam: .....

Naam: .....

Functie / titel: .....

Bedrijf / Organisatie: .....

Adres: .....

Tel: .....

E-mail: .....

Handtekening:

Dit formulier moet aankomen uiterlijk op **19 mei 2009**. Graag per e-mail of per post sturen aan:

SIWE vzw, Stapelhuisstraat 15, 3000 Leuven, info@siwe.be

SIWE - www.siwe.be, T + 32 (0) 16 58 43 42 - geeft desgewenst meer praktische informatie.

Informatie over het programma kan worden verkregen bij Watererfgoed Vlaanderen.

Watererfgoed Vlaanderen verenigt en verdedigt al het nat en droog watererfgoed in Vlaanderen (historische schepen, scheepvaart- en havenmusea, watermonumenten, watertradities, -kunst en -cultuur, toeristische en commerciële dienstverleners i.v.m. watererfgoed, experts, onderzoekers en liefhebbers). De koepel ijvert voor het behoud en de valorisatie van alle watererfgoed in Vlaanderen, voor de versterking van het waterbewustzijn van de Vlaming en voor de internationale uitstraling van Vlaanderen als bakken van scheepvaart- en havencultuur.

vzw Watererfgoed Vlaanderen, Scheepswerven Baasrode, St.-Ursmarusstraat 141, 9200 Baasrode, www.watererfgoed.be, secre@watererfgoed.be

Voorzitter: Prof. Eric Van Hooydonk, +32 3 238 67 14